

окрашений в зеленовато-серий цвет и напоминающий своим разрезом веерообразное оконце над парадной дверью.

Таким чином, засобами вдалого перекладу є збереження відповідного стилістичного та прагматичного регістра та використання адекватного образу як перекладацької компенсації.

Бібліографічні посилання

1. Colebrook Claire. Irony. – L.: Routledge. – 2004.

2. Thomas R. George. Dickens: Great Expectations. – L. – Edward Arnold (Publishers) Ltd., 1964.

Надійшла до редколегії 07.11.2012 р.

УДК 811.111'373.4

В. Ф. Перетокіна

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

АНГЛІЙСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ ТА ЙОГО ПЕРЕКЛАД

Розглянуто деякі аспекти англійського молодіжного сленгу та на конкретному матеріалі проаналізовано особливості його перекладу.

Ключові слова: сленг, англійська мова, українська мова, молодіжний сленг, переклад.

Рассмотрены некоторые аспекты английского молодежного сленга и на конкретном материале проанализированы особенности его перевода.

Ключевые слова: сленг, английский язык, украинский язык, молодежный сленг, перевод.

The article deals with the problem of the English youth slang and specific features of its translation.

Key words: slang, English, Ukrainian, youth slang, translation.

У наші дні країни та континенти стають все ближчими один до одного. Вони мають можливість спілкуватися між собою через транспортні маршрути, радіо, супутниковий зв'язок та Інтернет. Змінилося також і ставлення до іноземних мов. Нині знання мов є не лише показником гарної освіти, але й необхідністю. Зазвичай при вивченні іноземних мов до уваги беруться лише деякі стандарти мови. І не завжди вдалими є спроби людини, яка вивчала лише певні мовні стандарти, спілкуватися з носієм цієї мови. Розмовна мова значно відрізняється від літературної та письмової. Мова ж має бути засобом спілкування, а не бар'єром. Саме для полегшення спілкування необхідно вивчати розмовні стандарти в іноземній мові.

Сленг є невід'ємною частиною будь-якої іноземної мови. І загальновідомо, що з усіх верств населення молодь найбільше підпадає під вплив нових речей. Молоді люди використовують велику кількість сленгізмів, які миттєво стають популярними і серед старших за віком людей. Незвичайні висловлювання, фантазія, іронія – головні показники сленгу будь-якої мови. Сленг – це постійне словотворення, основу якого становить принцип мовної гри. Дуже часто саме комічний, ігровий ефект є головним у сленговому тексті. Для молоді є важливим не тільки, «що сказати», але і «як сказати», аби бути цікавим співрозмовником.

Актуальність дослідження визначається тим, що особливості англійського молодіжного сленгу та його переклад ще недостатньо вивчені.

Метою даної статті є висвітлення питання щодо молодіжного сленгу в англійській мові, характеристика деяких його особливостей, а також його переклад.

Існують різні погляди на проблему визначення терміна «сленг». Багато відомих учених досліджували це питання, серед них І. В. Арнольд, Л. Г. Верба, І. Р. Гальперін, О. Ю. Дубенко, Е. М. Меднікова, А. Д. Швейцер та багато інших лінгвістів [1-6]. Не дивлячись на деякі розбіжності у визначенні терміна, усі вчені погоджуються з тим, що цей прошарок мови використовується не тільки неосвіченими людьми з поганою репутацією, але й досить широким загалом, який користується сленгом для більш емоційного забарвлення своєї мови.

Під поняттям «молодіжний сленг» розуміють сукупність мовних засобів високої експресивної сили, які постійно трансформуються і використовуються у спілкуванні молоддю, що знаходиться у дружніх, фамільярних стосунках.

До недавнього часу в Британії та Америці сленгізмами вважалися навіть такі висловлювання, як *of course*, *OK*, *to take care*, *to get up*, *lunch* та ін. Автори підручників часто ігнорують сленгізми, але, незважаючи на це, сленг є одним із важливих прошарків мови.

Слово *OK* найчастіше почали вживати в 30-х роках ХХ ст., і це слово стрімко ввійшло майже в усі мови світу. Даний вираз був започаткований від словосполучення *all correct* – все правильно. На ввічливе привітання приятельки та її питання про здоров'я вашої бабусі прийнято відповідати: “*Thank you, she is OK*”, навіть якщо бабуся зовсім не *OK*. Це слово розуміють майже в усіх, у тому числі неангломовних країнах, але в діловому мовленні його уникають. *OK* означає: «Я в порядку, здоровий, все в нормі, добре, правильно». Наприклад:

– *Thank you, John*, – дякує Нік Джонсу за те, що він дав йому списати контрольну з математики.

– *OK*, – киває у відповідь Джон.

Згідно з цим прикладом можна зробити висновок, що *OK* вживають замість слів «будь ласка».

Також одним із найвідоміших сленгових виразів англійської мови є *cool*. У словниках можна знайти лише один варіант перекладу цього слова – «холодний», «прохолодний», але у повсякденному спілкуванні *cool* використовують у ті моменти, коли ми говоримо: «Чудово! Клас! Прекрасно!». Іноді замість *cool* використовують *great*, що перекладається так само. Але при використанні *great* важливим є те, хто його вживає. Якщо його використовує порядний джентльмен із краваткою, то *great* буде перекладатися як «грандіозно», якщо панк – то «круто», якщо хіпі – «хіпово», якщо чарівна дівчина – «прекрасно», а якщо хлопець – то «клас».

Great може бути використано і як прикметник: *a great guy* – «класний хлопець», і як прислівник: *it's great* – «чудово». Так само і *cool*: *a cool cat* – крутий хлопець, *it's cool* – «круто».

– *Do you like ice cream?* – питає Пол Джона, який першим куштує морозиво, яке вони купили в Києві.

– *Man, it's cool!*

Саме в такому діалозі *cool* не буде означати, що морозиво прохолодне. Джон відповідає Полу, що морозиво просто чудове. І для перекладу такого виразу, як *cool weather*, треба бути неабияким психологом. Переклад цього виразу також залежить від того, хто його використовує. Іноді це може бути «прохолодна погода», а іноді – «класна погода».

Часто в інтерв'ю зарубіжних зірок ми можемо зустріти такі вирази, як «круто», «мені це подобається» та ін. Але це переклад на українську мову. В оригіналі використовувалось таке висловлювання, як *I love it*, тобто «мені це подобається, я це люблю». Цю фразу також необхідно перекладати, маючи на увазі, хто саме її вимовив. Наприклад:

- *It's very different. But I love it.* – Тут все по-їншому. Але мені подобається, – каже одна дама іншій у холї українського готелю
- *Oh, boy! I love it!* – Ого! Чудово! – скрикує Джейн, скотившись з берега у воду.

У ті моменти, коли ми дивуємося або в захваті кажемо: «Нічого собі! Оце так!», в англійських країнах скрикують «*Oh, boy!*», незалежно від того, хто вимовляє ці слова. Наприклад:

- *Oh, boy!* – сміються хлопці, дивлячись на те, як їхні друзі виходять на сцену у костюмах героїв п'єси «Гамлет».

В англійській мові деякі технічні терміни починають використовуватися як сленг. Наприклад, слово *screw* ввійшло до складу сленгізмів, а слово *screwdriver* («викрутка») у наш час також означає алкогольний напій, сік з горілкою. Брутальна фраза *you screw me down* означає, що співрозмовник вам набрид, а на український сленг ця фраза буде перекладатися як «ти мене дістав» або «ти мене задовбав».

Screw up має два значення у сленгу англійської мови. Перше – все зіпсувати. Наприклад:

- У поліцію привезли головного бухгалтера фірми.
- *Що він скоїв?* – запитує сержант.
- *This dude screwed up the accounts of their firm.* – Цей теленень зіпсував звіт їхньої фірми.

Друге значення *screw up* – довести до нервового зриву, дістати кого-небудь. Наприклад:

- *Where have you been? I was hardly screwed up!*
- Де ти пропадав? Я мало з глузду не з'їхала!
- Screw around* – ледарювати, валяти дурника, нести нісенітницю. Значення цього виразу є брутальним. Наприклад:
- *Get up! Your screw around is over!* – screamed captain Jack.
- *Піднімайтесь! Ваше ледарювання вже закінчилось!* – кричав капітан Джек.

Наприкінці пародійної пісні, яка називається «*Dig it*», Джон Леннон скрикує: «*Dig it. dig it ...*». Якби ця платівка вийшла за часів СРСР, назву пісні б перекладали як «Відкопай», «Рий» або «Закопай». Хоча перше значення слова *dig* є «копати», «рити», група «Beatles» мала на увазі зовсім інше – «покохай це, зрозумій це», саме так перекладається назва популярної пародії на пісню Боба Ділана «*Like a Rolling Stone*» – «Неначе перекотиполе». Але в багатозначній англійській мові у слова *like* є також два варіанти перекладу – «як» і «подобатись». Саме тому назву пісні можна перекласти і як «Полюбіть мандрівника», і як «Неначе мандрівник». Словосполучення «*rolling stone*» запозичене з фольклору і означає «мандрівник, бурлак, перекотиполе», а при буквальному перекладі воно означає «камінь, що котиться».

Дієслово *dig* має й друге значення: «розуміти».

- *I don't dig it.* – *Щось я не розумію цього,* – каже Джон, сидючи над підручником із філософії. Саме тому назву пісні «Beatles» ще можна перекласти як «Зрозумій це».

Якщо до дієслова *dig* додати *in*, *up* або *out*, то значення дієслова знову зміниться. *Dig in* – «осісти, засісти». Перше значення цього словосполучення часто можна зустріти в мові військових.

- *Here is the place where we must dig in.*
- *Це саме те місце, де ми маємо осісти.*

Друге значення цього словосполучення «засісти» реалізується в наступному прикладі:

- *John dug in and passed all quickly.* – Джон засів за підручники та все швидко здав.

Dig out використовується у значенні «відкопати, знайти». Наприклад:

– *Did you dig your sled out?* – *Ти знайшов свій молот?*

– *Oh, yeah, I dug it out.* – *Так, авжеж знайшов.*

Dig up означає приблизно те саме, що й *dig out*, тобто «знайти щось після завзятого пошуку», «відкопати». Наприклад:

– *Ask Michael to dig up a dollar to pay for the hot dogs and cola.*

– *Попроси Майкла відшукати долар та розрахуватися за мої хотдоги і колу.*

У Рея Чарльза є одна з найвідоміших пісень, яка має назву “*Hit The Road Jack*”. *Hit the road* можна перекласти так само, як і вираз *rolling stone*, тобто «мандрівник, бурлак». І тоді слова з пісні “*Hit The Road Jack, don’t come back no more, no more, no more ...*” будуть перекладатися «Мандрівник Джек, більше ніколи не повертайся».

Висловлювання *hit the ceiling* або *hit the roof*, які буквально перекладаються як «врізатися у стелю головою», при перекладі на мову молодіжного сленгу означатимуть «вибухнути від злості». Наприклад:

– *Listen up? At what time we had appeared at home yesterday?* – *Слухай, о котрій ми вчора опинилися вдома?*

– *It was 3 a.m. on my watch.* – *На моєму годиннику було три.*

– *Gosh, my dad hit the ceiling.* – *Ох, мій батько мало не прибив мене.*

– *And my one hit the roof either.* – *Мій також мало з глузду не з’їхав.*

В англійській мові значна кількість фразеологізмів та ідіом включає дієслово *hit*. Наприклад, речення “*We hit the dirt the moment we heard the machine gun fire*” при перекладі на мову сленгу означає «Ми залягли, як тільки почули вогонь кулемета». А від моряків до англійського сленгу прийшов такий вираз, як *hit the deck*, що означає «Вставай! Підйом! Годі лежати!» Наприклад: – *OK, boys, it’s time to hit the deck!* – *Нуж бо, хлопці, годі лежати, вже час вставати!*

Hit the hay або *hit the sack*, які перекладаються як «бити сіно», «бити мішок», мають зовсім протилежне, ніж *hit the deck*, значення – «вкладатися спати». Наприклад: *I’m pretty tired, gonna hit the hay early.* – *Щось я сьогодні дуже заморився, піду раніше додому спати.*

Hit the bull’s eye перекладається як «влучити в яблучко», тобто влучити в саму середину. *Hit the jackpot* – піймати вдачу за хвіст. *Hit on* або *hit upon* перекладаються як «нарватися, знайти, наштовхнутися, домогтися». Наприклад: *I hit on the right one the first time.* – *Я з першого разу знайшов того, хто мені був потрібен.*

Hit it off означає «добре ладнати з ким-небудь, мати гарні стосунки». Наприклад: *Jane and Mike hit it off with each other.* – *Джейн і Майк наче створені один для одного.*

Hit or miss у перекладі з англійського сленгу на український означатиме «навмання, наздогад». Наприклад:

– *So, where is the flat of your relatives?* – *То де ж знаходиться квартира твоїх родичів?*

– *OK, we just should ring doorbells hit or miss.* – *Добре, будемо дзвонити в усі двері навмання.*

Hit the sauce в буквальному перекладі означає «вдарити по соусу», на мову сленгу перекладається «сісти на стакан», «сильно пити». Наприклад: *Nick began to hit the sauce when Mary left him.* – *Нік почав сильно пити з того часу, як Мері кинула його.*

Hit the nail on the head – популярний сленгізм із словом *hit* є еквівалентом українському вислову «те, що доктор прописав». Наприклад: *Your talk hit the nail on the head.* – *Ваша промова – те, що доктор прописав.*

Таким чином, соціальний розвиток, технічний прогрес, нові віяння в культурі сприяють розвитку англійського молодіжного сленгу, який являє собою значний прошарок розмовної мови, що має тенденцію швидко трансформуватися, постій-

но змінюватися та оновлюватися. Англійський молодіжний сленг є засобом самовираження, який використовується молоддю для більшого емоційного забарвлення своєї мови, для створення нових, «свіжих» назв для тих слів, які найчастіше вживаються в їхньому житті. Особливостями молодіжного сленгу є метафоричні номінації, зміна значень лексем літературної мови, заміна слів їхніми семантичними синонімами, використання скорочень, фразових дієслів, фразеологізмів та інші прийоми утворення нових експресивних висловлювань. Переклад молодіжного сленгу потребує від перекладача уваги, тонкого відчуття особливостей цього прошарку лексики. Найбільш вдалим та адекватним здається переклад англійського молодіжного сленгу, коли вдається підібрати відповідне слово або висловлювання українського молодіжного сленгу.

Бібліографічні посилання

1. **Арнольд И. В.** Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования) / И. В. Арнольд. – М.: Просвещение, 1990. – 300 с.
2. **Верба Л. Г.** Порівняльна лексикологія англійської та української мов / Л. Г. Верба. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 160 с.
3. **Дубенко О. Ю.** Порівняльна стилістика англійської та української мов / О. Ю. Дубенко. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 224 с.
4. **Гальперин И. Р.** Стилистика английского языка / И. Р. Гальперин. – М.: Высш. шк., 1981. – 334 с.
5. **Медникова С. М.** Значение слова и методы его описания (на материале современного английского языка) / Э. М. Медникова. – М.: Высш. шк., 1974. – 202 с.
6. **Швейцер А. Д.** Социальная дифференциация английского языка в США / А. Д. Швейцер. – М.: Наука, 1983. – 216 с.
7. **Сленг** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://ru.wikipedia.org/wiki/>.

Надійшла до редколегії 7.11.2012 р.

УДК 811-13

О. І. Станкевич

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

ПРЯМЕ ПЕРЕНЕСЕННЯ В СУЧАСНІЙ ПЕРЕКЛАДАЦЬКІЙ ПРАКТИЦІ

Розглянуто сучасні проблеми перекладознавства, труднощі, з якими зустрічаються перекладачі, а також проблеми передачі спеціальної лексики з мови на мову.

Ключові слова: переклад, передача, повна калька, пряме графічне перенесення.

Рассмотрены современные проблемы переводоведения, трудности, с которыми встречаются переводчики, а также проблемы передачи специальной лексики с языка на язык.

Ключевые слова: перевод, передача, полная калька, прямой графический перенос.

The article deals with problems of contemporary translation, which the translators face, and issues of special vocabulary rendering.

Key words: translation, rendering, calque, complete graphic rendering.

Однією з важливих рис розвитку сучасної цивілізації є, з одного боку, процес економічної і соціальної глобалізації та зближення різних соціумів, а з іншого – усвідомлення й збереження власної національної індивідуальності, мови, культури. У наш час широких міжнародних зв'язків виникає багато труднощів при